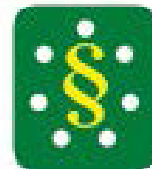

SUOMEN MAALLIKKOTUOMARIT

Suomen Maallikkotuomarit ry - Finlands Lekmannadomare rf

SISÄLTÖ

PÄÄKIRJOITUS.....3

PUHEENJOHTAJAN PALSTA.....4-5

TILASTOT

PAHOINPITELYT YKSITYISASUNNOISSA.....6

LIEVÄT SALAKULJETUKSET.....6

KORONAVIRUSPANDEMIAN TAKIA KESKEYTETYT JA RATKAIMATTA OLEVAT ASIAT.....7

VANKILAPÄIVÄN HINTA.....8

YHDYSKUNTAPALVELU.....9

TERVETUOLA HÄMEENLINNAAN.....10

KUTSU MAALLIKKOTUOMAREIDEN 50-VUOTISILLALLISELLE.....11

LAAMANNIN TERVEHDYS.....12

ILMOITTAUTUMISLOMAKE.....13

TUOMIOISTUINVIRASTON ESITE

LAUTAMIES KÄRÄJÄOIKEUDESSA.....14-21

LAUTAMIESTUOTTEET.....22

LIITY JÄSENEKSI.....23-24

UUSIA HERASTUOMAREITA

POHJOIS-SAVON KÄRÄJÄOIKEUDESSA.....25

Onko jäänyt vahingossa jäsenmaksu maksamatta?
Tilinumero, Osuuspankki FI64 5700 8120 5960 31
Saajana, Suomen Maallikkotuomarit ry

§ MAALLIKKOTUOMARI

Yhdistyksen kotisivut
www.maallikkotuomarit.fi

Julkaisija
Suomen Maallikkotuomarit ry, Finlands Lekmannadomare rf

Päätoimittaja
Marge Miettinen

Valokuvat
Marge Miettinen,

Taitto
Marge Miettinen

Osoitteenmuutokset
Marge Miettinen
Yliopistonkatu 34 B 20
40100 Jyväskylä
marge.mietti@gmail.com

PÄÄKIRJOITUS

Koronaaika on näkynyt myös rikostilanteessa ja oikeuslaitoksen toiminnassa.

Poliisin tietoon on tullut tänä vuonna aiempaa enemmän seksuaali-, kiristys- ja liikenne rikoksia. Myös kotihälytysten määrä on yhä kasvanut, niiden osuus on kasvanut neljällä prosentilla verrattuna viime vuoden vastaavaan aikaan.

Koronaepidemian aikana kotiin eristäytyminen on mahdollistanut ja tuonut esiin läheisten kontrollia ja vallankäyttöä. Lähisuhdeväkivallan uhrit hakevat apua yleensä vasta pitkän ajan kuluttua väkivallan alkamisesta, eli koronan todelliset vaikutukset voivat näkyä vielä vuosia. Poliisi kiinnittää kotitehtävissä erityishuomion lasten tilanteeseen perheissä.

Sen sijaan huumausainerikoksia ja omaisuusrikoksia on paljastunut aiempaa vähemmän. Myös varkaudet ja ryöstöt ovat vähentyneet tänä vuonna. Huumausaineiden käyttö ei kuitenkaan ole tutkimusten valossa vähentynyt. Matkustusrajoitukset ovat poliisin mukaan vaikuttaneet myös ulkomaalaisten tekemien rikosten yleisyyteen. Sekä rikoksesta epäiltyjen, että niiden uhreiksi joutuneiden ulkomaalaisten määrät ovat vähentyneet.

Rikosten tutkinta-ajat ovat pidentyneet. Syitä muun muassa vaativien ja törkeiden rikosten jatkuva kasvu, jotka edellyttävät vaativia tutkintatoimia. Lisäksi Kyberrikollisuuden määrä on kasvanut. Digitaalista todistusaineistoa on nykyisin mukana lähes kaikessa rikostutkinnassa, jolloin tekninen tutkinta vie aikaa.

Suurimman osan korona-ajasta linja on ollut se, ettei sakkovankeja ja alle puolen vuoden tuomion saaneita ole otettu vankiloihin. Rajoitustoimet päättyivät kesällä, jonka seurauksena sakkovankien määrä vankiloissa suorastaan räjähti. Sakkovangit ovat usein moniongelmaisia päihteidenkäyttäjiä. Heidän tilanne on entistä huonompi yhteiskunnan tukitoimien ollessa suljettuna koronan vuoksi.

Tuhansien oikeusjuttujen käsittely keskeytettiin keväällä 2020 pandemian takia ja tämä on näkynyt erityisesti rikosjuttujen ja laajojen riitajuttujen käsittelyaikojen pidentymisenä. Useissa käräjäoikeuksissa siirryttiin rajoitusten myötä suosimaan kolmen oikeusoppineen tuomarin kokoonpanoihin, lautamieskokoonpanojen sijasta. Istuntoja jouduttiin myös perumaan huomattavasti. Nyt ruuhkaa on saatu purettua ja valtakunnallisesti istuntoja hoidetaan enenevässä määrin etäyhteyksin.

Valtion budjettiesityksessä ensi vuodelle ei osoiteta tarvittavaa lisärahoitusta tuomioistuinten toimintaan. Sen vuoksi muun muassa asioiden käsittelyajat tuomioistuinten tulevat pitenemään. Merkittävimmät menot tuomioistuinlaitoksessa muodostuvat henkilöstömenoista. Juuri niistä ei ole varaa tinkiä.

Joulun odotusta

Kiittäen kuluneesta vuodesta!

Haluan kiittää Suomen Maallikkotuomarit ry:n jäseniä ja yhteistyökumppaneita kuluneesta vuodesta yhdessä hallituksen kanssa. Olette luottaneet ja antaneet meille mahdollisuuden edustaa yhdistystä tässä tilanteessa.

Hallituksessa on jaettu työt koko hallituksen kesken. Maallikkotuomarit lehti on työstetty kokonaan uusiksi ja julkaistaan suoraan itse. Kirjanpito on muutettu Ouluun Tili Pirkko Oy:lle, missä se on ajan tasalla pitkin vuotta. Sääntömuutos asia käsiteltiin vuosikokouksessa keväällä, jossa tilintarkastaja muunnettiin toiminnantarkastajaksi ja myös hallitusvirat tulivat 2-vuotisiksi. Pankkiyhteys saatiin muutokseen, tarjousten perusteella siirryimme OP-ryhmään.

Vuosi 2021 on ollut mielenkiintoinen ja haastava.

Kokonaisuudessaan kulunut vuosi jää historiaan, tietenkin yhtenä vaikuttava tekijänä on ollut vallitsevan COVID-19 vaikutus tekemiseen ja päätöksen tekoon. Lautamiespäivät jouduttiin perumaan keväältä, samoin syksyn koulutusristeily. Jälkimmäinen lähes loppu metreillä, kun COVID-19 tartunnat taas pahenivat. Jouduimme tekemään tässä pikapäätöksen, sillä emme halunneet ottaa riskiä tartunnoista.

Myös kuntavaalit siirtyivät keväältä kesälle ja eri lautakuntien valinnat siirtyivät mm. uusien lautamiesten nimeämiset loppukesään. Näin myös uusien lautamiesten koulutus siirtyi tammikuulle ja joissakin käräjäoikeuksissa on jouduttu turvautumaan olemassa olevien lautamiesten käyttöön.

Kohti vuotta 2022 ja Hämeenlinnaa

Toivotaan, että tilanne vuoden vaihteen jälkeen paranee ja kaikki pääsevät pikkuhiljaa toimimaan ja rakentamaan uutta normaalia.

Tammikuussa on uusien lautamiesten koulutus, joka striimataan tuomioistuinvirastosta eteenpäin. Olemme Jounin kanssa mukana kouluttamassa uusia lautamiehiä lautamiehen näkökulmasta.

Lautamiesten määrään ei tullut mitään suuria muutoksia. Kuntaliitosten yhteydessä muutamia paikkoja poistui. Myös lautamiesten käyttöön liittyviä muutoksia ei tullut, jossa mielessä voidaan mennä hyvillä mielin. Kuitenkin meidän pitää olla aina hereillä tässä asiassa, koska lautamiesten käyttöä on vuosien saatossa vähennetty radikaalisesti. Toisten käräjätuomarien mielestä olisi hyvä, että lautamiehiä käytettäisiin enemmän. Asiassa vedotaan säästötavoitteisiin, vaikka säästöt ovat tässä mallissa aika pienet.

Hämeenlinnan lautamiespäivin ja vuosikokouksen tekeminen on täydessä vauhdissa, tilat on jo varattu ja luennoitsijat ovat teemoineen lupautuneet tulemaan Hämeenlinnaan.

Olemme luoneet hyvän kokonaisuuden **Hämeenlinnaan** ja sinne on kaikkien hyvä tulla.

Lauantaina aloitamme lautamiespäivät koulutuksilla, teemalla järjestäytynyt rikollisuus. Illalla nautimme Hämeenlinnan kaupungin vieraan varaisuudesta vastaanotolla ja vietämme sen jälkeen iltajuhlaa ja samalla yhdistyksen 50-vuotis juhlia. Tosin vuoden myöhässä, mutta alkää antako sen vaikuttaa tuloonne Hämeenlinnaan.

Iltajuhlaan toivomme saavamme entisiä puheenjohtajia paikalle muistelemaan omaa ajan jaksoaan.

Vuosikokouksessa päätetään vuosi 2021 ja hyväksytään vuoden 2022 toiminta. Myös kokouksessa valitaan tuleva hallitus kokonaisuudessaan kahdeksi vuodeksi, sekä uutena nyt toiminnan- tarkastaja. Nykyinen hallitus on halukas jatkamaan, mikäli jäsenistö näin haluaa. Asia tietenkin päätetään vuosikokouksessa, johon toivotaan runsasta osanottoa.

Lehden sisällöstä löytyy Hämeenlinnan ohjelma ja ilmoittautumiskaavake, sekä kutsu 50-V juhlaan.

Kesän jälkeen hämmöttää syksyn koulutusristeily.

Rajoitusten helpottaessa ja rokotusten eteneminen auttaa kohti normaaliin toimintaan. Nyt voidaan lähteä suunnittelemaan syksyn lautamieskoulutus risteilyä syyskuulle. Alustava suunnitelma on tekeillä, että risteily olisi syyskuun puolessa välissä. Tällä kertaa olisi ajatuksena mennä Maarianhaminaan ja järjestää koulutukset joko matkalla tai siellä paikan päällä. Koulutusristeily on Pentti Kapasen vastuulla ja hän neuvottelee asiasta parhaillaan. Toivomme, että saamme asiasta Teille tietoa Hämeenlinnassa.

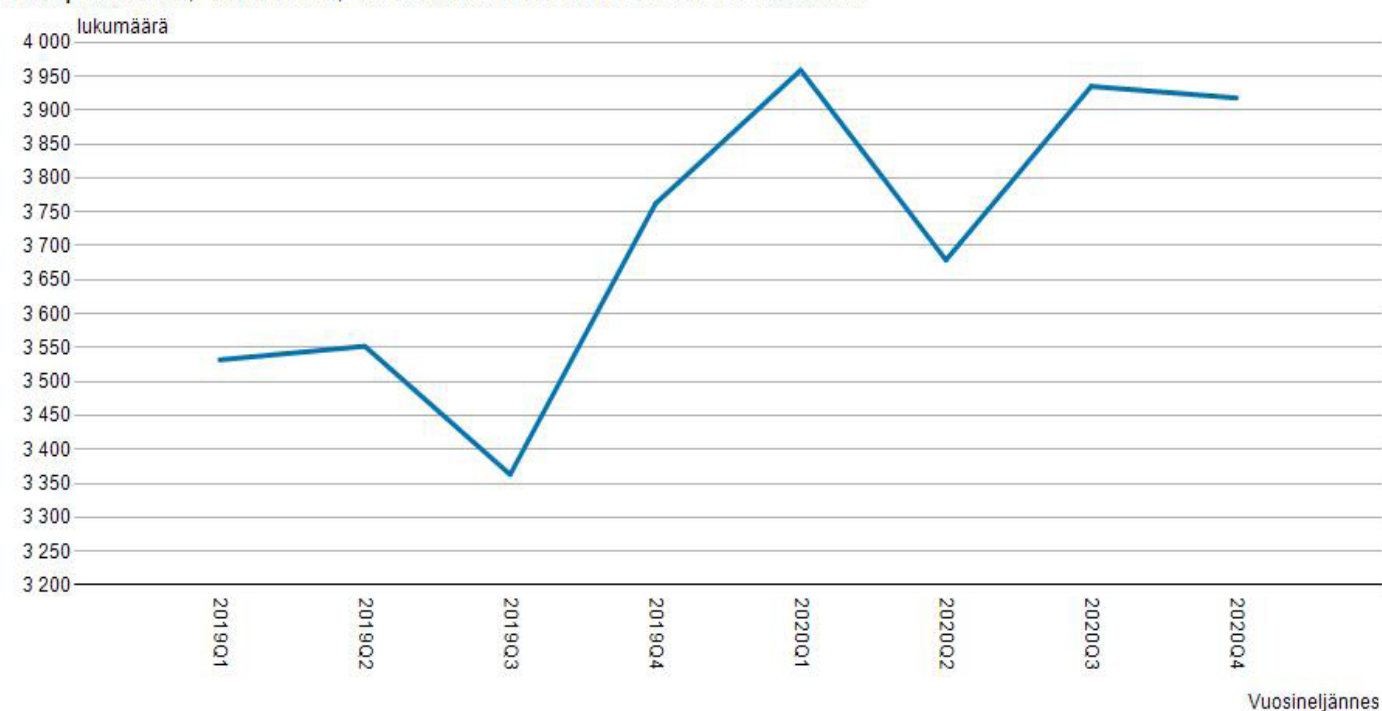
Maallikkotuomarit 1/2022 lehteen saamme tarkempaa ohjelmaa, mutta ohjelma ja risteily tulee Suomen Maallikkotuomarit ry:n sivuille heti kun se on valmis, sekä ilmoittautumislomake. Seurailkaa sivuja, järjestösihteeri laittaa kyllä sähköpostiviesti heti, kun asia on saatu kuntoon.

Hyvää joulun odotusta ja antoisaa Uutta Vuotta 2022

Janne Heilimä

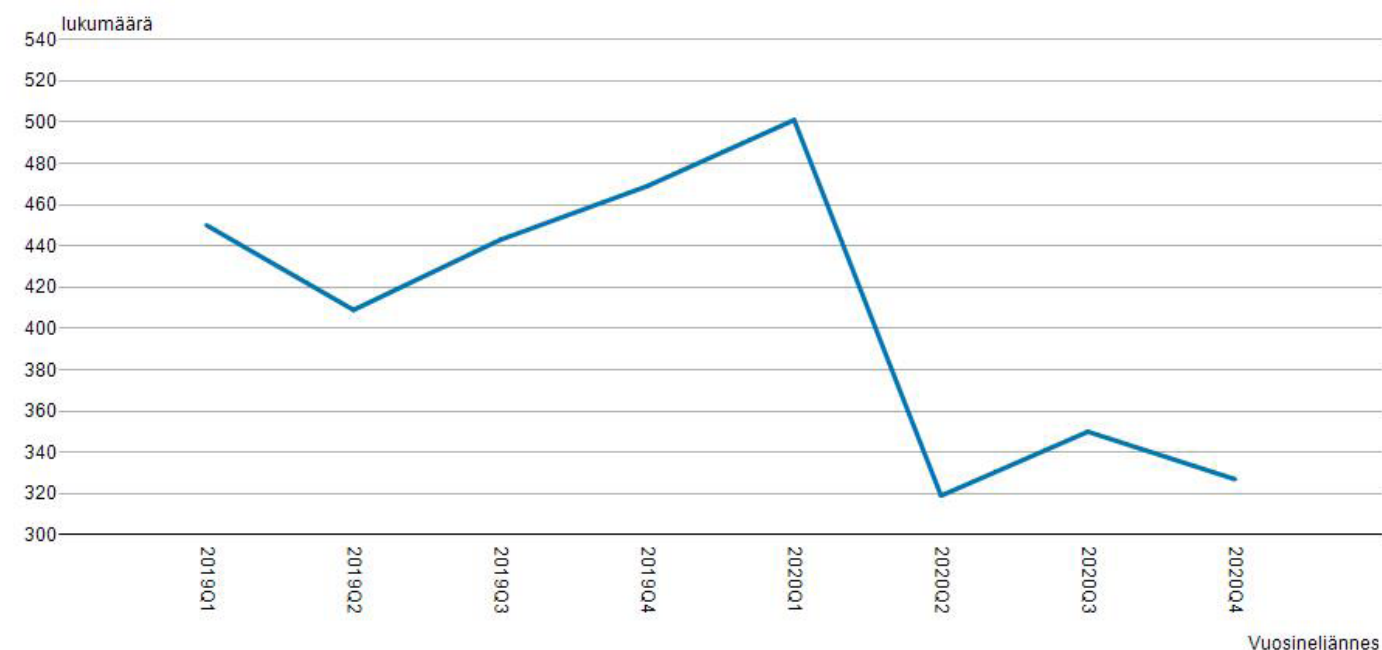
Puheenjohtaja

Rikokset neljänneksittäin muuttujina Vuosineljännes. ...yksityinen asunto pahoinpitelyrikoksen tekopaikkana, Yhteensä, Viranomaisten tietoon tulleet rikokset.

Lähde: Rikos- ja pakkokeinotilasto, Tilastokeskus

Rikokset neljänneksittäin muuttujina Vuosineljännes. Salakuljetus, lievä salakulj. 46:4-5, Yhteensä, Viranomaisten tietoon tulleet rikokset.

Lähde: Rikos- ja pakkokeinotilasto, Tilastokeskus

Koronavirusepidemian takia keskeytetyt ja ratkaisematta olevat asiat

Tilastossa ovat mukana kaikki koronan takia jossain vaiheessa keskeytetyt asiat, jotka ovat edelleen vireillä. Mukana eivät siis ole pelkästään koronan takia keskeytystilassa tällä hetkellä olevat asiat. Osa aiemmin keskeytetyistä asioista on otettu uudelleen käsiteltäväksi.

Koronan takia keskeytettyjen ratkaisemattomien asioiden lukumäärää seurataan, jotta voidaan arvioida, milloin tästä syystä ruuhkautuneet asiat tulevat ratkaistuiksi.

Tilastot 5.5.2020

5587 rikosasiaa käräjäoikeuksissa
1388 siviiliasiaa käräjäoikeuksissa
286 asiaa hovioikeuksissa
238 asiaa hallintotuomioistuimissa
41 asiaa erityistuomioistuimissa

Tilastot 13.12.2020

2300 rikosasiaa käräjäoikeuksissa
500 siviiliasiaa käräjäoikeuksissa
100 asiaa hovioikeuksissa
215 asiaa hallintotuomioistuimissa
21 asiaa erityistuomioistuimissa

Tilastot 24.10.2021

785 rikosasiaa käräjäoikeuksissa
129 siviiliasiaa käräjäoikeuksissa
16 asiaa hovioikeuksissa
21 asiaa hallintotuomioistuimissa
8 asiaa erityistuomioistuimissa

Lähde: Tuomioistuinvirasto

Vankilapäivän hinta

Vankilapäivän hinta on kymmenessä vuodessa noussut, vaikka vankeuden kokonaiskustannukset ovat vähentyneet merkittävästi.

Suljetussa vankilassa asuva vanki maksaa yhteiskunnalle vuorokaudessa 225 euroa. Summa on noussut 25 eurolla kymmenen viime vuoden aikana. Vuosi suljetussa vankilassa maksaa yhtä vankia kohden 82 500 euroa.

Vankiloissa olevien vankien määrä on vähentynyt kymmenessä vuodessa yli 500:lla. Myös kokonaiskustannusten määrä on laskenut kymmenillä miljoonilla euroilla. Siitä huolimatta vankilapäivän hinta on päinvastoin noussut. Syynä on muun muassa palkat ja toimitilakulut ovat, jotka ovat muuttuviin kuluihin nähden suuret. Jos vankien määrä laskee, niin yksikköhinta nousee. 100 euroa jaettuna kolmelle vangille on 33 euroa ja neljälle 25 euroa. Asian voisi pelkistää niin, että vankiloiden kiinteät kulut eivät laske, vaikka vankien määrä vähenee. Lähes kaksi kolmasosaa Suomen vangeista on suljetuissa vankiloissa.

Vankien pitäminen avolaitoksessa tulee yhteiskunnalle huomattavasti halvemmaksi. **Päivä avovankilassa maksaa vankia kohden 168 euroa. Valvottu koevapaus kustantaa päivässä 63 euroa per vanki**

Suljetut laitokset, avovankilat ja valvottua koevapautta suorittaneet mukaan lukien vankien kokonaismäärä oli viime vuonna keskimäärin 2 800. Vankeja oli 152 vähemmän kuin edellisvuonna.

Yhtenä syynä vankien kokonaismäärään määrään vaikutti tilapäisesti koronapandemia, jonka vuoksi lyhyiden vankeusrangaistusten ja sakon muuntorangaistusten täytäntöönpanon aloittamista rajoitettiin. Rajoitukset päättyivät viime kesänä. Myös väestön ikääntyminen tulee laskemaan vankimäärää.

Vankilakierteen katkaisemisesta on **avovankiloissa** saatu hyviä tuloksia, mikä vaikuttaa myös kustannusten pienenemiseen. Avolaitoksiin sijoitetaan vankeja, joiden katsotaan sopeutuvan suljettua laitosta vapaampiin oloihin.

Valvotussa koevapaudessa vanki elää vankilan ulkopuolella ja hänen liikkumistaan voidaan valvoa esimerkiksi teknisin välinein. Valvottuun koevapauteen voi päästä enintään kuusi kuukautta ennen ehdonalaista tai koko rangaistuksesta vapauttamista.

Koevapautta varten tehdään suunnitelma muun muassa vangin asumisesta, toimeentulosta, ja toimintavoimista. Valvonnasta vastaa vankila. Vangilta edellytetään koevapauden aikana päihteettömyyttä.

Yhdyskuntapalvelu on jo 30 vuotta ollut vaikuttava tapa sovittaa rikos

Yhdyskuntapalvelua suorittavat henkilöt syyllistyvät harvemmin uuteen rikokseen kuin vankilassa seuraamuksen suorittaneet. Yhdyskuntapalvelu edistää tuomittujen yhteiskuntaan integroitumista ja vähentää uusintarikollisuuden riskiä.

Yhdyskuntapalvelu on myös edullinen seuraamusmuoto. Vuonna 2020 yhden yhdyskuntapalvelutuomion täytäntöönpanohinta oli keskimäärin 3690 euroa ja vankilassa yhden tuomion täytäntöönpanohinta oli 72 030 euroa.

Vuonna 2020 Rikosseuraamuslaitoksessa 1 220 henkilöä suoritti yhdyskuntapalvelua. Määrä kasvoi edellisvuoteen verrattuna kuusi prosenttia. Yhdyskuntapalvelun palvelupaikkoina toimii valtion, kuntien, kuntayhtymien ja seurakuntien toimipaikkoja sekä julkisoikeudellisia yhdistyksiä ja muita voittoa tavoittelemattomia yhteisöjä, kuten järjestöt, urheiluseurat ja säätiöt.

Yhdyskuntapalvelun hyötyjä ovat sen restoratiivinen luonne, eli hyvitetään tehty paha takaisin yhteiskunnalle tekemällä palkatonta yleishyödyllistä työtä. Palvelupaikkana toimivat työyhteisöt saavat henkilön työpanoksen maksutta. Yhdyskuntapalvelulla vältetään myös vapauden menettämisen aiheuttamien haitat.

– Yhdyskuntapalvelun suorittaja hyvittää yhteiskunnan normeja rikkovan käytöksensä tekemällä yleishyödyllistä palkatonta työtä. On tärkeää, että henkilöllä säilyy oma työ, asunto, perhesuhteet ja muut sosiaaliset suhteet yhdyskuntapalvelun aikana. Mikäli henkilö on pitkään ollut poissa työelämästä tai hänellä ei ole kokemusta työn tekemisestä, tarjoaa yhdyskuntapalvelu mahdollisuuden olla osa työyhteisöä tehden sovittuja työtehtäviä. Yhdyskuntapalvelulla voi olla voimaannuttava vaikutus henkilöön, sanoo erityisasiantuntija Pia Andersson.

Yhdyskuntapalvelun käyttöönottoa perusteltiin vankeusrangaistuksen käytön vähenemisellä, mikä oli yksi 1980-luvun rikoslain kokonaisuudistuksen keskeisiä tavoitteita. Yhdyskuntapalvelun katsottiin edistävän rikoksentehtäjän mahdollisuutta selviytyä yhteiskunnassa ja korostavan hänen omaa vastuutaan.

Yhdyskuntapalvelua voidaan tuomita enintään kahdeksan kuukauden pituisen ehdottoman vankeuden sijasta. Tuomio muunnetaan tuomioistuimessa yhdyskuntapalveluksi, jonka kesto on 14–240 tuntia. Yhdyskuntaseuraamustoimistot tekevät ennen tuomioistuinkäsittelyä seuraamusselvityksen, jossa arvioidaan rikoksesta epäillyn henkilön edellytyksiä suorittaa yhdyskuntapalvelu. Henkilön täytyy antaa suostumuksensa muunnolle.

Yhdyskuntapalvelu sisältää yleishyödyllistä palkatonta työtä yhdyskuntaseuraamustoimiston hyväksymässä työpaikassa. Työtä tehdään pääsääntöisesti kaksi kertaa viikossa yhteensä 7–8 tuntia. Tämän lisäksi yhdyskuntapalveluun voi sisältyä uusintarikollisuutta tai päihteiden käyttöä vähentävää yksilökohtaisesti suunniteltua työskentelyä yhdyskuntaseuraamustoimiston työntekijän tai yhteistyökumppanin, esimerkiksi kunnan päihdehuollon kanssa.

Lähde: Rikosseuraamuslaitos

Tervetuloa Hämeenlinnaan

Olemme hyvin iloisia, että lautamiespäivät on päätetty ja voidaan vihdoinkin pitää Suomen vanhimmassa sisämaakaupungissa, Hämeenlinnassa.

Hämeenlinnan kaupungin perusti kenraalikuvernööri Pietari Brahe vuonna 1639. Kaupunki tunnetaan vahvana hallinto- ja koulutuskaupunkina, joskin elinkeinorakenteemme on uusiutunut merkittävästi toimintaympäristön muuttuessa ja haastaessa vanhoja toimintamalleja. Kaupunki onkin määrittänyt identiteettinsä osin uudelleen, dynaamiseksi keskuskaupungiksi eteläisen pääradan varrella.

Hämeenlinnan sijainti puolimatassa Helsingistä Tampereelle on erinomainen. Keskellä nauhamaista Suomen Kasvukäytävää Helsingistä Hämeenlinnan kautta Tampereelle ja Seinäjoelle vaikutuspiirissämme on 2/3 suomalaisista. Kasvukäytävän merkitystä koko Suomelle osoittavat useat tekijät. 50 % Suomen BKT:sta, yli 40 % suomalaisten työpaikoista ja yli 50 % yritysten liikevaihdosta syntyy sen vaikutusalueelta. Sijaitsemmekin Suomen suurimmalla työssäkäyntialueella.

Hieman vajaan 70 000 asukkaan Hämeenlinna on myös elinvoimainen ja aito kulttuurikaupunki. Sloganimme mukaisesti olemme 'ihan lähellä' kaikkea. Kulttuurilla on Hämeenlinnassa vahvat perinteet, kaupungissa on vaikuttanut ja vaikuttaa useita kulttuuripersoonia, kuuluisimpana säveltäjämeistäri Jean Sibelius, jonka syntymäkotipaikka sijaitsee kaupungissa. Hämeenlinnan kaupunki on myös perustanut säveltäjämeistärin kunniaksi 100 hehtaarin suuruisen suojelualueen, Sibeliuksen Metsän Aulangon alueelle. Aulangon näkötorjasta avautuvan suomalaisen kansallismaisen sanotaan inspiroineen säveltäjämeistäriä useiden teosten luomisessa. Alue kuuluu osaksi kansallista kaupunkipuistoamme.

Vanhan verkatehtaan miljö Vanajaveden rannalla puolestaan on muutettu ja kunnostettu hämeenlinnalaisen kulttuurin kehdoksi. Kokous- ja kongressikeskus Verkatehdas on paitsi kokouskeskus myös kulttuurin keskus. Alueella sijaitsee kaupunginteatteri, taidemuseo, lastenkulttuurikeskus ARX ja useita kulttuurin harrastusyhteisöjä. Kannattaa poiketa!

Hämeenlinnan kaupungin puolesta toivotan teidät kaikki lämpimästi viihtymään ja tutustumaan Hämeenlinnaan ja sen mahdollisuuksiin. Tervetuloa!

Olli-Poika Parviainen
Kaupunginjohtaja

KUTSU

yhdistyksemme
50-vuotisjuhlaan

*

Juhla
Lauantai 19.3.2022
kello 18.00 – 19.00

Hämeenlinnan kaupungin vastaanotto Ravintola Raatihuone
kello 20.00 -
50-vuotisjuhlaillallinen Ravintola Raatihuone

*

Sunnuntai 20.3.22
kello 09.00 Lautamieskirkko, Hämeenlinnan kirkko (n.400m)
Kirkkoherra Kimmo Reinikainen
kello 11.00 Maallikkotuomarit ry:n vuosikokous, Raatihuone

*

Mahdolliset huomionosoitukset pyydämme
ohjaamaan yhdistyksemme tilille

*

Tervetuloa
Suomen Maallikkotuomarit ry:n
Hallitus

*

Varauspäivään 31.1.2022 mennessä
janne.heilima@ahlaistenkievari.fi
Puh. 0400 797 700

OHJELMA

Lauantai 20.3.20212
Päivän teema: Järjestäytynyt rikollisuus

Kello 09.00 – 11.00	Osallistujien vastaanotto, ilmoittautuminen ja tulokahvit, Raatihuone
Kello 11.00 – 11.15	Lautamiespäivien avaus , puheenjohtaja Janne Heilimä
Kello 11.15 – 11.35	Kanta-Hämeen käräjäoikeuden tervehdys Laamanni Petteri Palomäki
Kello 11.35 – 12.00	Ylijohtaja Riku Jaakkola Tuomioistuinvirasto, Tuomioviraston tervehdys.
Kello 12.00 – 12.25	Leena Einistö KRP, järjestäytyneistä rikollisryhmistä Suomessa
Kello 12.25 – 12.50	Erikoissyöttäjä Timo Honkaluoma
Kello 12.50 – 13.30	Lounas, Raatihuone
Kello 13.30 – 14.00	Asianajaja Juho Juusela
Kello 14.00 – 14.15	Tauko, kahvit
Kello 14.15 – 15.15	Toimittaja Markku Uhari , Hämeen Sanomat, oikeudenkäyntien ja rikosjuttujen julkisuuden merkityksestä toimittajille.
Kello 15.15 – 15.30	Päivän päätössanat Suomen Maallikkotuomarit ry:n puheenjohtaja Janne Heilimä
Kello 15.30	Majoittuminen Hotelli Emilia

Suomen Maallikkotuomarit ry
Finlands Lekmannadomare rf

Suomen Maallikkotuomarit ry
Finlands Lekmannadomare rf

Yhteystiedot:

Puheenjohtaja
Herastuomari Janne **Heilimä**
puh. 0400 797 700
janne.heilima@ahlaistenkievari.fi

Järjestösihteeri
Lautamies Marge **Miettinen**
puh. 040 650 6474
marge.mietti@gmail.com

Jäsen
Lautamies Pentti **Kapanen**
pentti.kapanen@gmail.com
puh. 0400 548 179

Arkistovastaava
Herastuomari Vilho Juutinen

Varapuheenjohtaja
Lautamies Olavi **Kuikka**
puh. 040 543 7607
olavi.kuikka@gmail.com

Jäsen
Lautamies Petri **Himanen**
puh. 044 362 0620
petri.himanen@gmail.com

Jäsen
Lautamies Hanna **Yli-Liipola**
yliliipola@gmail.com

20.3.2022

HÄMEENLINNA

Tuomioistuinvirasto
Domstolsverket

Lautamies käräjäoikeudessa

Tuomioistuinvirasto
Domstolsverket

Sisältö

Lautamies käräjäoikeudessa.....	3
Käräjäoikeustuomioistuinten joukossa.....	3
Istuntojen kokoonpanot.....	4
Rikosasian käsittely.....	5
Päätösneuvottelu ja äänestäminen.....	7

Tämä esite on laadittu Tuomioistuinvirastossa marraskuussa 2021.
Kuvat: Tuomioistuinvirasto/Mika Pakarinen
Taitto: Mainostoimisto SST Oy

Lautamies kärjäoikeudessa

Tuomiovalta kuuluu Suomessa riippumattomille tuomioistuimille. Tuomioistuin vahvistaa sen, mitä yksittäisessä riita-, rikos- tai hallintoasiassa on pidettävä oikeana. Tuomareita sitoo vain laki. Kukaan ulkopuolinen ei voi sanella yksittäisen tuomion sisältöä - ei eduskunta, ei hallitus, ei kukaan.

Kärjäoikeus tuomioistuinten joukossa

Tuomioistuimet ovat joko yleisiä tuomioistujia, hallintotuomioistujia tai erityistuomioistujia.

Yleisiä alioikeuksia maassamme ovat kärjäoikeudet. Kärjäoikeuden päällikkötuomarina on laamanni ja muina tuomareina kärjätuomareita. Ainoastaan kärjäoikeudessa on lisäksi lautamiehiä.

Yleiset tuomioistuimet ratkaisevat yksityisoikeudellisia riita- asioita ja rikosasioita. Kärjäoikeuden tuomioon haetaan muutosta valittamalla hovioikeuteen. Hovioikeuden päätöksestä puolestaan voi valittaa korkeimpaan oikeuteen, jos korkein oikeus antaa siihen ensin nimenomaisen luvan.

Hallintotuomioistuimet käsittelevät pääasiassa eri viranomaisten päätöksistä tehtyjä valituksia. Lisäksi ne käsittelevät esimerkiksi julkisoikeudellisia hallintoriita- asioita. Alueellisten hallinto- oikeuksien päätöksistä voi valittaa korkeimpaan hallinto- oikeuteen, jos korkein hallinto- oikeus antaa siihen ensin nimenomaisen luvan.

Erityistuomioistuimet (markkinaoikeus, vakuutusoikeus ja työtuomioistuin) käsittelevät tiettyjä laissa niille nimenomaisesti määrättyjä juttuja tai juttutyyppejä.

Istuntojen kokoonpanot

Tuomioistuimen on toimittava joustavasti ja tehokkaasti. Siksi kärjäoikeus istuu useassa eri kokoonpanossa.

Istunnon kokoonpano riippuu käsiteltävän jutun laadusta ja vaativuudesta. Yleisimpiä ratkaisukokoonpanoja ovat:

- yhden tuomarin kokoonpano
- lautamieskokoonpano sekä
- kolmen tuomarin kokoonpano.

Yhden tuomarin kokoonpano on toimivaltainen esimerkiksi kirjallisessa menettelyssä käsiteltävissä asioissa, rikosjutuissa, joissa laissa sallittu enimmäisrangaistus on neljä vuotta sekä riita- asioiden valmistelevalle käsittelyssä ja välittömästi sen yhteydessä pidettävässä oikeudenkäynnissä.

Lautamieskokoonpanossa on yksi lainoppinut puheenjohtaja ja kaksi lautamiestä. Lautamieskokoonpano voidaan poikkeustapauksissa täydentää yhdellä lakimiehellä ja/tai yhdellä lautamiehellä. Lautamieskokoonpanossa ratkaistaan rikosjuttuja.

Kolmen tuomarin eli lakimieskokoonpano ratkaisee riitajutut ja sellaiset rikosasiat, joissa asian laatu tai muu erityinen syy sitä puoltaa. Ajatuksena on, että lainopillisesti kaikkein visaisimmat riidat ja rikokset menisivät pääsääntöisesti kolmen lakimiestuomarin ratkaistavaksi.

Rikosasian käsittely

Rikosjutut käsitellään yleensä joko lautamieskokoontöissä tai kahden tai kolmen tuomarin kokouksissa.

Osa rikosjutuista voidaan käsitellä käräjäoikeudessa pelkästään kirjallisesti. Silloin yksi tuomari ratkaisee asian kirjallisen aineiston perusteella. Suullista oikeudenkäyntiä ei järjestetä eikä asian osapuolia kutsuta tuomioistuimeen.

Kirjallisessa menettelyssä voidaan käsitellä useimmat lievät ja tavalliset rikokset. Edellytyksenä on, että vastaaja on tunnustanut teon ja suostuu kirjalliseen menettelyyn. Myös rikoksen uhrit on saatava suostumus kirjalliseen menettelyyn.

Varsinaisen oikeudenkäynnin aluksi syyttäjä esittää rangaistusvaatimuksensa ja niiden perusteet. Rikoksen mahdollinen uhri, asianomistaja, on voinut pyytää syyttäjää esittämään myös hänen vaatimuksensa asiassa. Jos asianomistaja on kuitenkin itse paikalla, hän esittää omat vaatimuksensa.

Sitten käräjäoikeus kuulee vastaajaa, joka esittää lyhyesti kantansa vaatimuksiin. Hän joko myöntää tehneensä syyttäjän väittämän teon tai kiistää niin tapahtuneen. Hän vastaa myös siihen, suostuuko hän maksamaan asianomistajan vaatimat korvaukset.

5

Seuraavaksi syyttäjä ja asianomistaja perustelevat kantansa tarkemmin ja vastaaja lausuu oman näkemyksensä esitetyistä asioista. Tämän selvityksen jälkeen siirrytään todisteluun. Todistajien lisäksi myös asianomistajaa ja vastaajaa voidaan kuulla todistelutarkoituksessa. Samalla oikeus ottaa vastaan myös muun näytön, esimerkiksi kirjalliset todisteet.

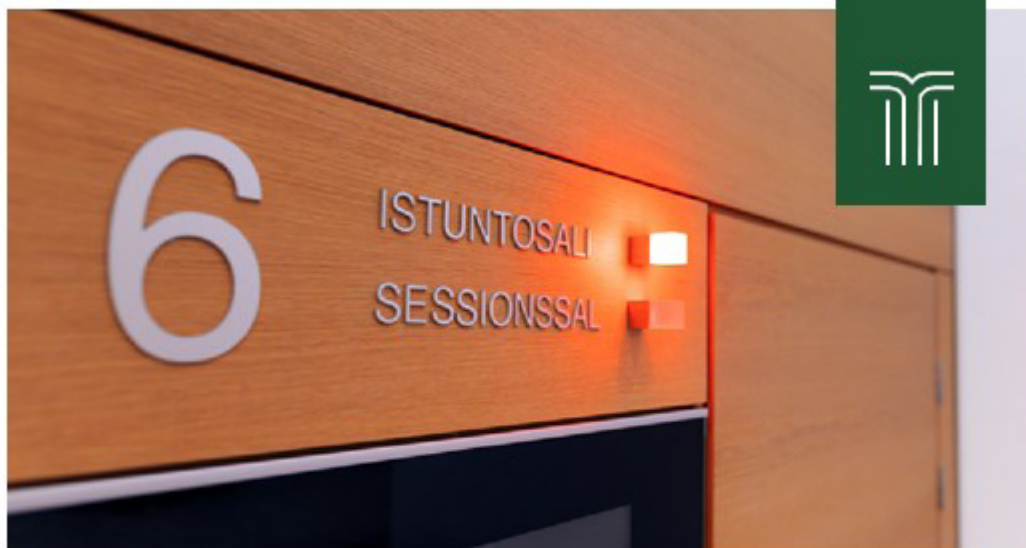
Loppulausunnoissaan asianosaiset esittävät käsityksensä oikeudenkäynnin aikana esitetyistä todisteista ja siitä, miten asia heidän mielestään pitäisi ratkaista. Ensimmäisenä loppulausuntonsa esittää syyttäjä, sitten rikoksen uhri ja sen jälkeen vastaajan avustaja tai vastaaja itse.

Pääkäsittely on suullinen. Asianosaiset eivät saa lukea eivätkä antaa tuomioistuimelle kirjallista lausumaa. He voivat kuitenkin lukea asiakirjasta vaatimuksensa ja viittaukset esimerkiksi paljon numerotietoja sisältäviin asiakirjoihin sekä käyttää muistinsa tueksi kirjallisia muistiinpanoja.

Pääkäsittely pidetään yhtäjaksoisesti. Jos käsittelyä ei ehditä pitää yhdessä päivässä, sitä jatketaan yleensä seuraavana päivänä. Pääkäsittelyn lykkääminen on mahdollista vain poikkeuksellisesti.

Jutun käsittely päättyy tuomioon. Syyte joko hyväksytään tai hylätään osittain tai kokonaan.

6

Päätösneuvottelu ja äänestäminen

Kun juttu on käräjäoikeudessa käsitelty perusteellisesti, asianosaisten jayleisön on poistuttava kärjäsalista. Alkaa päätösneuvottelu.

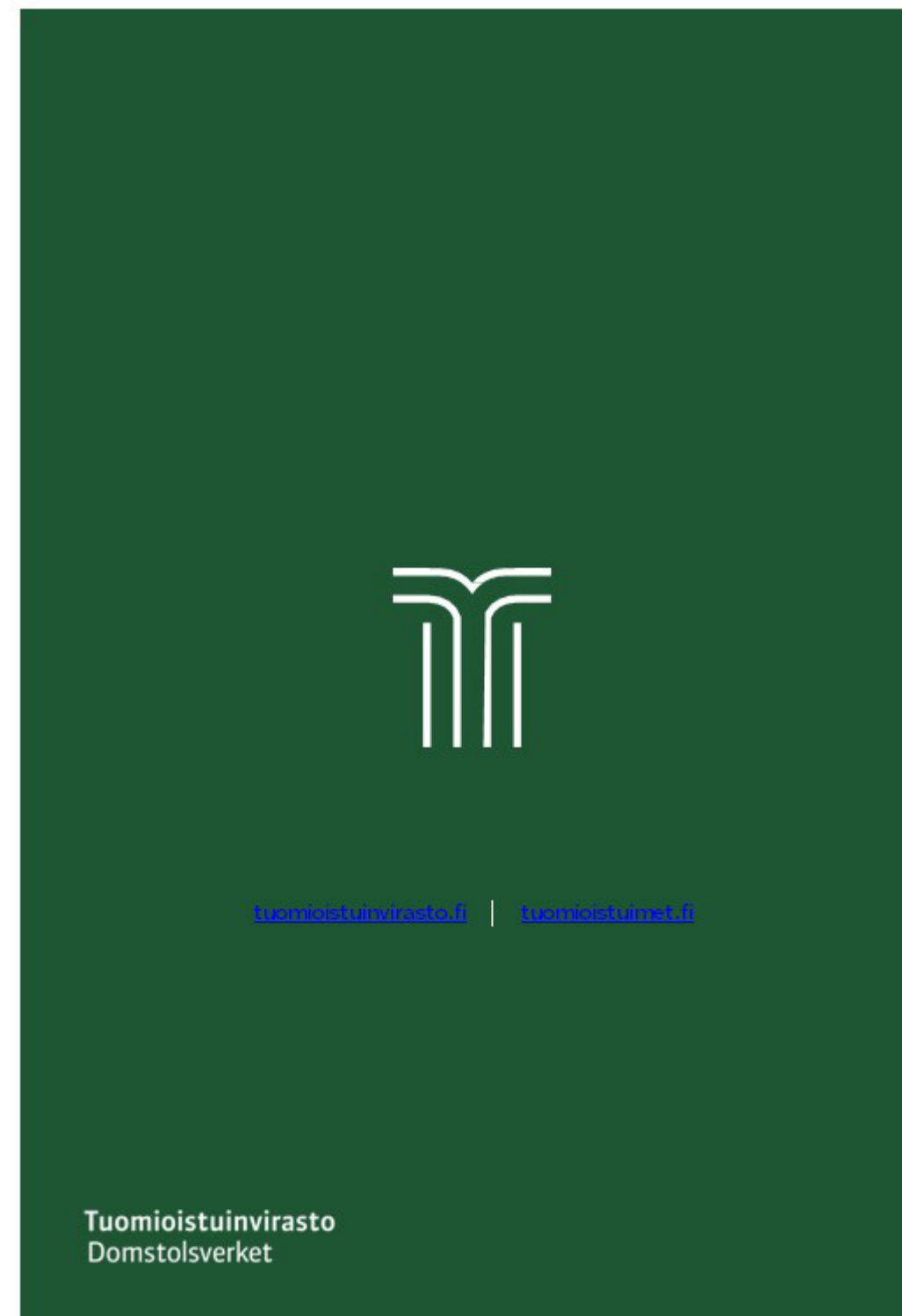
Lautamieskokoonpanossa lakimiespuheenjohtaja aluksi selostaa lautamiehille jutun keskeiset piirteet ja kertoo samalla, mitä laki sanoo tapauksesta. Sitten hän lausuu oman kantansa.

Jos joku oikeuden jäsenistä on puheenjohtajan kanssa eri mieltä, asiassa äänestetään. Puheenjohtajan jälkeen kukin jäsen lausuu mielipiteensä virkaikäjärjestyksessä, nuorimmasta vanhimpaan.

Jos äänet menevät tasan, rikosjutussavoittaa syytetyn kannalta lievempi linja.

Se, kuinka käräjäoikeus on päätenyt ratkaisuunsa, ilmenee tuomion perusteluista. Mahdollisessa äänestyksessä häviölle jääneen mielipide kirjataan tuomion liitteeksi.

[Laki käräjäoikeuden lautamiehistä 25.8.2016/675](#)

Tuomioistuinvirasto
Domstolsverket

Suomen lautamiehet ry
Finlands nämndemän rf

LAUTAMIESTUOTTEET - suomalaista muotoilua

Myynnissä koulutustapahtumissa- Hanki itsellesi tai anna lahjaksi!

Herastuomarin
Rintamerkki 20 €
Kalvosinnapit 50 €
Silmionpidike 40 €

Lautamiehen
Rintamerkki 10 €
Silmionpidike 22 €
Kalvosinnapit 32 €

Kultasormus
herastuomarille
Tai lautamiehelle
erikoistilauksesta

Suomen lautamiehet
ry:n standaari 45 €

Kaulakoru 25 €
kullattua hopeaa
(ilman ketjua)

Tuomarinvalatodistus
10 €/kpl

Avaimenperä / poletti
3,50 €/kpl tai 10 €/3 kpl

Herastuomarin
arvonnimikirja 10 €/kpl

Tilaukset:
www.maallikkotuomarit.fi Lautamiestuotteet
Sposti jarjestosihteeri@maallikkotuomarit.fi
tai p 050 365 6896

SMT ry:n jäsenille
ALENNUS 20 %
Tehkää yhteistilaus niin
säästätte postituskuluissa

Teknisistä syistä värit kuvissa eivät täysin vastaa todellisia, kullatut ovat kullanvärisiä

Liity jäseneksi: Suomen Maallikkotuomarit ry, Finlands Lekmannadomare rf

Täytä lomake sivulla: www.maallikkotuomarit.fi

Sukunimi _____ Etunimi _____

synt.aika _____

☐ olen aloittanut lautamiehenäv. _____ ☐ nimitetty herastuomariksiv. _____

Osoite _____

Postinumero ja postitoimipaikka _____

Puhelin _____ sähköposti _____

Käräjäoikeus _____

Istutopaikka _____

Äidinkieli ☐ suomi ☐ ruotsi ☐ muu mikä _____

Päiväys ja allekirjoitus _____

Suomen Maallikkotuomarit ry:n jäsenyys ja jäsenedut

Suomen Maallikkotuomarit ry:n jäseninä voivat olla kaikki lautamiehinä istuvat tai istuneet henkilöt.

* Lautamiehen tehtävään määräaikainen, yhdistyksen jäsenyys pysyvä *

Muita jäsenetuja

Suomen Maallikkotuomarit ry:n jäsenedut

* Kaikki jäsenet saavat liittymislahjana jäsenmerkin joka on kullanvärinen pinssi ja 40-vuotisHistoria-kirjan niin kauan kuin kirjoja riittää

* Osallistuminen Lautamiespäiville ja Koulutusristeilylle jäsenhinnalla

* Mahdollisuus lisätä ammatillista osaamista maallikkotuomarina

* Maallikkotuomari-lehti kaksi kertaa vuodessa kotiin kannettuna

* Yhteisöllistä toimintaa ja lautamiesperinteen jakamista paikallisten toimikuntien kanssa

* Lautamies tuotteet 20 %:n jäsenalennuksella

- lautamies- ja herastuomarimerkit ja -korut ym. tarvikkeet
- imago-tuotteita myös muille kuin lautamiehille

* Sopimusyhtiöiden tarjoamia laivariesteilyjä ja majoituspalveluja

Huom!

Sopimusyhtiöiden tarjoamien jäsenetujen hyödyntäminen edellyttää voimassa olevaa Suomen Maallikkotuomarit ry:n jäsenyyttä mikä on voitava todistaa jäsenkortilla ja maksutositteella.

RISTEILYJÄ HELSINGISTÄ JA TURUSTA

VIKING LINE

Viking Linen tarjoaa edullisia risteilymatkoja Suomen Maallikkotuomarit ry:n jäsenille. Päivittäin useita reitinvaihtoehtoja, sekä kesto- ja eripäivä risteilymatkoja osoitteesta: <http://www.vikingline.fi/edut/lautamiehet>. Lisätietoja ja matkavaraukset osoitteesta www.vikingline.fi myyntipalvelusta puh. 0600-41577 tai matkatoimistostasi. Pidätämme oikeudet muutoksiin.

Tallink Silja Oy

Tarjoaa sopimusasiakkaille kuukausittain vaihtuvia erikoisetuja vapaa-ajan matkustukseen osoitteessa: <http://www.tallinksilja.com/fi/trips/discounts/offersForUnions.htm>

Tallink Silja ja Club One tarjoaa Suomen Maallikkotuomarit ry:n jäsenille ilmaisen liittymisen Club One -jäseneksi suoraan kanta-asiakasohjelman Silver-tasolle. Katso edut www.clubone.fi ja liity Club One asiakkaaksi www.clubone.fi /erikoisliittymisen SMT ry:n jäsennumerolla 10777. Jos olet jo Club Onen Bronze-tason jäsen, siirrämme sinut Silver-tasolle, ilmoitathan tuolloin Club One -kanta-asiakasnumerosi: erikoisliittymiset@tallinksilja.com. Hintatiedot ja varaukset Club One, p. 0600 152 68

MAJOITUSETUJA

S-ryhmän kaksi hotelliketjua tarjoavat jatkuvasti vaihtuvia jäsenetuja osoitteessa: <http://liitonjasedut.s-hotels.fi> Sokos Hotelleja on käytössänne 30 eri paikkakunnalla Suomessa, kaksi Tallinnassa (Original Sokos Hotel Viru ja Solo Sokos Hotel Estoria) sekä kolme Pietarissa (Original Sokos Hotel Olympia Garden, Solo Sokos Hotel Palace Bridge ja Solo Sokos Hotel Vasilievsky. Lisäksi käytössä on kuusi Radisson Blu Hotellia (Helsinki, Espoo, Turku ja Oulu). Lisätietoja myös keskusmyyntipalveluista: Sokos Hotellit p.020 1234 600, Radisson Blu Hotellit p.020 1234 700. Cumulus City&Resort

Restel Hotel Groupin edut SMT ry:n jäsenille v. 2017 ovat valittavissa 44 hotellissa kautta Suomen: Cumulus-, Rantasipi- ja Holiday Inn-hotellit sekä Helsingissä Hotelli Seurahuone, Hotel Indigo ja Hotel Crowne Plaza. Restel Hotel Group tarjoaa etuja sekä vapaa-ajan matkustamiseen että liikematkustamiseen. Jäsenyydestä on mainittava varauksissa: varaukset ja tarkemmat hintatiedot varauskeskuksestamme my.reservation@restel.fi tai p.020 055 055.

Liity Suomen Maallikkotuomarit ry:n jäseneksi!

Jokainen kärkeäoikeudessa toimiva tai toiminut lautamies voi olla Suomen Maallikkotuomarit ry:n jäsen.

Jäsenmaksu vuodelle 2018 on 42 euroa tai voit maksaa koko kauden (3a) kerralla 108 euroa.

Jäseneksi ilmoittautumiset ja osoitteenmuutokset järjestösihteerille sähköpostilla: jarjestosihteerit@maallikkotuomarit.fi

* KERRAN LAUTAMIES ON AINA LAUTAMIES *

Pohjois-Savon käräjäoikeudessa myönnettiin 19.8.2021. 16 herastuomarin arvonimeä Puistokadun istuntopaikalla vanhassa kasarmissa pidetyssä juhlatilaisuudessa, jossa lähes kaikki huomionosoituksen saaneet olivat paikalla.

Kuopion kanslian lautamiehet:

Hassinen Tarja

Hujanen Juha

Kostilainen Päivi

Kosunen Maarit

Launonen Riitta

Leskinen Jaakko

Liimatainen Mirja

Mäki-Penttilä Jarmo

Niiranen Satu

Puustinen Kyllikki

Tick Tapio

Iisalmen istuntopaikan lautamiehet:

Haikarainen Kari

Kemppainen Maija-Leena

Laukka-Kattainen Annaliisa

Ruotsalainen Jari

Varkauden istuntopaikan lautamies:

Hynninen Kati